

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1729. usque ad annum 1731

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 13322648

§. 57. Benedicti XIII. Papæ gesta in Pontificatu.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67677)

deferendo contra Josephum Ciantem Sæc. XVIII.
 Marforum Episcopum IV. Synodum A C 730.
 Diæcesanam Sypontinam. Tomis II.
 V. Synodum Provinciale Sypontinam
 Anni 1567. a Card. Gallio habitam
 VI. Epistolam pacificam ad populum
 & Clerum Beneventanum VII. Sermo-
 nes Marianos VIII. Synodicon Diæce-
 sanum Beneventanæ Ecclesiæ conti-
 nens 33. Synodos ante Pontificatum
 Romanum celebratas. IX. Lectiones
 in Exodum Vol. II. X. Conciones Qua-
 dragesimales. XI. Synodicon Provin-
 ciale Beneventanum notis illustratum.
 XII. Synodum Provinciale Beneven-
 tanam XIII. sexaginta sermones de
 purgatione animarum corpore soluta-
 rum XIV. Concilium Provinciale Ro-
 manum.

§. LVII.

*Benedicti XIII. P. gesta in Pon-
 tificatu.*

Benedictus erat Pontifex, in cujus
 laudibus adornandis Scriptores con-
 sentiunt omnes, & nullus, ne ipsa qui-
 dem invidia, quid in eo carperet, huc-
 usque invenit. Pontificatum iniit,
 gessit atque absolvit, laude tam incor-
 rupta, ut cum sanctissimis, ac celebra-
 rimis quibusque Prædecessorum in com-
 para-

Sæc. XVIII. parationem venerit, plurimisque ma-
 A. C. 1730. ritorum copia præcelluerit. Enituit
 omnium plane virtutum præstantia,
 præsertim humilitate, qua sui generis
 dignitatisque velut oblitus ad vilissimam
 quæque obsequia, si Deo grata, &
 proximo utilia agnovit, sese demitte-
 ret; unde accidit, ut mendicis fre-
 quentissime pedes lavaret, eis ipsius
 ad mensam inserviret, & ægrorum lectos
 in Nosocomiis componeret, eorumque
 tam spirituali quam corporali necessitati
 providus, humilisque Pater prospice-
 ret. Erat etiam speciale in Benedicti
 dignumque memoratu humilitatis spe-
 cimen, quod, dum in Basilica Vati-
 cana Sacrum solemne peregit, nunquam
 relicta Ara, thronum suum conscendit,
 ibidem Sacram Synaxim sumpturus.
 Tanta in eo erat erga Numen Eucle-
 risticum religio, ut consuetudini a do-
 ctissimis juxta ac sanctissimis Prædece-
 soribus suis observatæ potius derogare-
 dum, quam in externa etiam animi
 demissione deficiendum censeret: Enim
 vero perantiquus Romæ mos vigeat,
 ut Pontifex, si solemni ritu in hac Ba-
 silica Sacris operaretur, Sacrificium
 peracturus ad Hostiæ oblationem
 throno suo descendat, & ad Aram us-
 que ad *Agnus Dei* &c. consistat, tum
 vero solum repetat, & sedendo preces
 S. Com
 Hij

Sæc. XVIII.
A. C. 1730.

S. Communioni præmittat, & Sacram
Hostiam, quæ cum ex Altari defer-
tur, flexis genibus recipiat, in duas
partes dividat, earumque unam ipse
absumat, & alteram Cardinali Diacono
absumentam tradat; parique ritu au-
rea fistula sacratissimum sanguinem hau-
riat, & calicem Diacono, qui reliquas
sacri Sanguinis guttas absorbet, ad
Aram deferendum restituat. Hic ritus
suo fors mysterio haud caret, nec tamen
a quorundam cavillatione immunis
est, & quamdam ostentationis speciem
redolere videtur, eo minus in Augu-
stissimo hoc Sacramento adhibendus,
in quo in conspectu Dei, qui pro om-
nium salute in Sacrificium offertur,
quilibet etiam summæ dignitatis homo
merum nihilum est: id saltem de se
existimasse videtur Benedictus, qui
salva hujus ritus integritate, Deum
profundissima, qua posset, humilitate
adorare voluit.

Par ei erat reverentia & liberalitas
in Res sacras, Deique cultum; plures
enim præsertim Ecclesias aut e funda-
mentis erexit, aut magnifice exornavit,
aut liberalissime dotavit; alia vero
quamplurima sacræ hujus munificentia
specimina jam antea retulimus. Super-
est, ut de ceteris hujus Papæ geitis
memoremus ea, quæ immotum ejus
Hij. Eccles. Trm. LXXIII. R Ilu-

Sæc. XVIII.

A. C. 1730.

studium in restauranda Ecclesiæ disciplina manifestant: nam præter superbissimas leges, quas in Synodo Romana, suisque Constitutionibus frequentissimas sancivit, insuper habitis ad populum sermonibus ferme quotidianis, explicatisque doctrinæ rudimentis, & vel maxime proprio sanctimonix exemplo formam se gregis demonstravit ex animo, Cleri præsertim Romani & Beneventani, in quo rite efformando totus erat. Vigebant præterea in Benedicto virtutes præsertim duæ Principum propriæ, Justitia & clementia: Communis erat omnium Pieter, qui nihil unquam vel privato affectui, vel opibus, aut gratiæ, totum vero meritis tribuit, ad æquam bilanciæ pauperum juxta ac divitum causas exigere solitus: Illud autem singulare, quod a Nepotum amore adeo alienus esset, ut quamvis horum quamplurimos haberet, nullos habuisse crederetur. Erat equidem in omnes munificus, & erga oppressos, miserosque humanus, Clericorum tamen & Sacerdotum delicta severe insectabatur, ac facinorosos ablato immunitatis Ecclesiasticæ abusu justa coercebat animadversione, quam tamen clementia tam mirifice temperabat, ut publico omnium judicio personæ amicus, & solus

ius criminis hostis diceretur, eoque nomine timorem pariter & amorem populi in se converteret. Nec ullo in loco Reipublicæ necessitatibus defuit, semperque intentum habuit animum, ut prudenti ditionis Ecclesiasticæ administrationi adlaboraret; eo fine annonæ pretium laxavit, & carnis vectigal, quo antea populus gravabatur, suppressit, & pro annona Urbana, & Re agraria bene gerenda saluberrimam edidit Constitutionem.

Sæc. XVIII.
A. C. 1730.

Porro tam singulari eminuit modestia cultus domestici, vitæque temperantia, ut carnes esculentas, dapesque opimas quandoque oblatas constantissime recusaret, & crebris jejuniis macilentum, pallidumque corpus macerans, frugali admodum mensa uteretur; & si jusculum obsoniis mixtum fumeret, id furtim & eo non advertente, ab aliis apponi deberet, ut corpus viribus exhaustum parumper reficeretur: Tam alienus erat ab omni luxu, ut in victu vel famulatu intemperantiam & profusionem, aut subditiæ comæ usum etiam in Cardinalibus serio reprehenderet: cetera erat natura placidissimus, pacificus, morum comitate insignis, & ad obsequia quibuscunque præstanda promptissimus, adeo, ut non raro eidem in crimen verteretur,

R 2

tur,

Sæc. XVIII. tur, quod aliorum jura vel leviter vio-
A. C. 1730 lare veritus, Cæsaris aliorumque Prin-
cipum postulata vota que sæpe non sine
propriæ auctoritatis dispendio adim-
plere certavit. Denique ad extremam
usque vitæ suæ horam nunquam a la-
boribus sibi temperavit, nihilque de
pristino christianarum virtutum exerci-
tio remisit, sed senex, gracilis, ægro-
tus, viribusque attritus, nec a Medicis
suisque Familiaribus persuaderi potuit
ut saluti prospiceret suæ, aut a labore
tantisper quiesceret, sæpe dicere solit-
us, omnino oportere, ut artem, quam
quisque profitetur, usque ad obitum
impigre perficeret, decere etiam, ut
Sacerdos stans ad Altare mortem op-
peteret. Tantarum virtutum splendo-
rem si levis quædam macula obfusca-
bat, ea alia non erat, quam quæ na-
tivæ animi sui indulgentiæ adscribenda
est; cum enim nullius doli capax, &
de suis quicquam mali suspicari, affue-
tus non esset, nimis præclare de suis
clientibus sentiebat, proin erga eos
indulgentiorem, quam sæpe oportu-
set, sese exhibebat: Nec id in Bene-
dicto dissimulabat ejus Biographus,
Marius Guarnacci, qui de eo hæc scri-
psit: *Revera pius ille Pontifex inter Cri-
nobii septa educatus, optimisque studiis im-
butus, ut erat ad Episcopales curas* *Et ad*
gerenda

gerendum supremum Apostolatam aptissimus, Sæc. XVIII.
 ita e contra ad Magistratus obeundos, ad A. C. 1736.
Rempubliam capeſſendam minus videbatur
idoneus. Tanta præterea pollebat morum
innocentia, ut nec abditas negotiorum diffi-
cultates valeret internoscere, nec Ministro-
rum, præsertim vero suorum familiarium
astus præcavere. Et tamen constanti in-
genitæ justitiæ studio ad optima quæque
agenda erudiebatur. Pontificium ararium
minime imminutum fuit: Novo ære alieno
Camera Apostolica non laboravit &c. Hæc
ille, Cardinalis vero Quirinus in suis
Commentariis Part. II. p. 277. glorissimi
hujus Pontificis laudes hac epigraphæ
complectitur: Urfinum nominare, virtu-
tem ipsam laudare est, Urfinum pingere,
virtutem ipsam delineare est.

§. LVIII.

Quidam Romani Præfules custodice
dati.

Hoc Pontifice ad tumulum delato Sa-
 crum Purpuratorum Collegium de
 more negotiorum administrationem in
 se susceperat; ac præprimis Cardinalis
 Corsinius functiones, quæ Fisci Romani
 Curix Præsidi competunt obibat; ab-
 sens enim tum erat Hannibal Cardina-
 lis Albanus, quo tamen die vigesima
 tertia Februarii Romam delato Cardi-
 nales